

CORONAVİRÜS (COVID 19) SALGINININ İŞ KAZASI VE MESLAK HASTALIĞI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ülkemizi ve dünyayı etkisi altına alan Covid-19 (Koronavirüs) salgınından sonra, 5510 Sayılı Kanun gereği iş yerinde veya iş yeri dışında Koronavirüs salgınına yakalanan kişilerin hukuki durumu konusunda çeşitli tartışmalar yapılmıştır. Farklı hukuki görüşler öne sürülmesi sonrasında ise Sosyal Güvenlik Kurumu 2020/12 sayılı Koronavirüs (COVID-19) Hakkında Genelge’de konu hakkında görüşünü yayımlamıştır. Konu hakkında hukuki değerlendirme yapmadan önce 5510 Sayılı Yasanın hukuki mahiyetini ele almakta fayda görüyoruz.

Yasa, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanacak kişileri, işverenleri, sağlık hizmeti sunucularını, bu Yasa'nın uygulanması yönünden gerçek kişiler ile her türlü kamu ve özel hukuk tüzelkişilerini ve tüzelkişiliği olmayan diğer kurum ve kuruluşları kapsamaktadır. Yasa'da, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası yönünden kişileri güvenceye alacak düzenlemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda, Yasa'da, sigortalardan yararlanacak kişiler ve sağlanacak haklar, bu haklardan yararlanma koşulları, finansman ve karşılanma yöntemleri belirlenmekte, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişine ilişkin ilke ve yöntemlere yer verilmektedir.

İlgili yasanın kapsadığı konular ele alındığında İş Yerlerinde meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları da 5510 Sayılı yasayla ilgilidir. Bu kapsamda Covid-19 Salgının iş kazası yahut meslek hastalığı kabul edilip edilmeyeceği incelenmeden önce ilgili yasayla “İş Kazası” ve “Meslek Hastalığı” kavramlarına bakıldığında;

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 13’üncü maddesinde iş kazasının, 14’üncü maddesinde ise meslek hastalığının tanımı yapılmıştır.

Buna göre;

“İş kazası;

a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,

b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,

c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

d) Bu Kanunun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında,

meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olaydır”

Meslek Hastalığı;

“Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir.”

Şeklinde tanımlanmıştır.

İlgili yasadan da anlaşılabacağı üzere Covid-19'un iş kazası olarak kabul edilmesi özgü durumlarda ortaya çıkabilir. Fakat dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan Covid-19 SGK'nın 2020/12 Sayılı Genelgesi ile salgın hastalık statüsünde kabul edilmiştir.

SGK, ilgili mevzuat bölümünde belirtilen genelge ile konuya açıklık getirmiştir. Genelgeye göre, COVID-19 virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu ve söz konusu salgına maruz kalan ve sağlık hizmet sunucularına müracaat eden sigortalılara hastalık kapsamında provizyon alınması gerektiği belirtilmiştir. Yani COVID-19 iş kazası veya meslek hastalığı değil hastalık olarak kabul edilmiştir. İşyerinde veya işyeri dışında koronavirüse yakalanıp yakalanmadığına bakılmaksızın hiçbir covid-19 pozitif vakasının SGK'ya iş kazası veya meslek hastalığı olarak bildirilmesine gerek yoktur.

Bu noktada belirtilmesinde yarar görülen bir diğer durum ise, "Provizyon" kavramıdır. Genel Sağlık Sigortası kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu sağlık yardımlarından yararlanacak kişinin, sağlık hizmet sunucularına (hastane, eczane gibi) başvurduğuna SGK sağlık yardımları almaya müstahak olduğunun anlaşılabilmesi, yani adına sağlık provizyonu alınabilmesi için hak sahipliğinin Kurum sistemi üzerinden aktive edilmesine (aktif hale getirilmesi) provizyon alma denir. Provizyon tarihi olan yerde bugünün tarihini seçerek sorgulama yaptığınızda kişinin karşısına açılacak sayfada sağlık bilgileriniz yer almaktadır. Sonuç kısmında yazması gereken "Müstahaktır Provizyon Alabilir" bu durumda ilgili kişinin sağlık sigortasının olduğu ve istenildiği zaman faydalanabileceği anlamına gelir.

Eskişehir Sanayi Odası
Hukuk Birimi